

Закарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція,
Україна

СОРТ ВИНОГРАДУ СПРИНТ В УМОВАХ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Проаналізована біопродуктивна характеристика, нового для Закарпатської області, сорту винограду Спринт надраннього строку досягання. Вказано на перспективи його вирощування в умовах регіону.

Ключові слова: виноград, сорт, вегетаційний період, врожайність, якість, стійкість.

Постановка проблеми. Закарпатська область за своїми агрокліматичними показниками відноситься до самого північного регіону промислового виноградарства нашої держави. Із загальної площі насаджень (4,92 га) на долю столових сортів припадає менше 5% площ. Серед них, з надраннім періодом досягання, набув поширення тільки сорт Перлина Сабо. Однак площі під цим сортом значно обмежені і складають близько 8-10 гектарів, переважна більшість з яких зосереджена в особистих господарствах населення. Закарпатська область ще вважається зоною „ризикованого виноградарства”, оскільки частим явищем є періодична повторюваність ранньовесняних та ранньоосінніх заморозків. Це іноді призводить до неповного досягання пізніх сортів винограду та втрати врожаю. Тому впровадження в культуру виноградарства нових столових сортів винограду, особливо з надраннім та раннім строками досягання, є особливо актуальним. Останніх також все більше потребує ринок.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сорт Спринт в промислових насадженнях області відсутній. Його в невеликих кількостях (від 1 до 10 кущів) можна зустріти в насадженнях особистих господарств та у виноградарів-любителів. Виведений в інституті виноградарства і виноробства ім. В.С.Таїрова (м. Одеса) авторами: Докучаєвою Л.Ф., Мелешко Л.Ф., Дилик О.П. та іншими [1]. По даному сорту в умовах Закарпатської області дослідження не проводились. Отримані результати деяких авторів щодо вирощування цього сорту в Запорізькій та Одеській областях (Ласкавий В.М. та інші, 2005 [3], Кобець В.М., Юркевич Ю.Ю., 2009 [2]).

Постановка завдання. Метою роботи було визначення біопродуктивної характеристики нового столового сорту винограду раннього періоду досягання – Спринт, в агрокліматичних умовах Закарпатської області та подальшого його впровадження в промислове виробництво регіону.

Виклад основного матеріалу. В промислових насадженнях винограду Закарпатської області практично відсутні сорти винограду з раннім та надраннім періодом досягання. Оскільки регіон вважається рекреаційним і масово відвідуваним з туристичної точки зору перед виробниками поставлено завдання про збільшення виробництва плодоовочевої та виноградної продукції з різними строками досягання. Це забезпечить своєрідний безперебійний конвеєр споживання вітамінів протягом вегетаційного року. Як нами було відмічено вище, в регіоні досить низький відсоток насаджень під столовими сортами. Серед них взагалі обмежений набір сортів з раннім та надраннім періодом досягання. Найбільш поширеним в області столових сортів винограду з надраннім періодом досягання є сорт Перлина Сабо. В наших дослідженнях він виступав як контрольний сорт. Сорт Спринт, за даними його авторів, в умовах Одеської області вважається сортом з надраннім періодом досягання. Сила росту кущів середня та сильна. Зимостійкість висока (до 93 % розпускання бруньок). Гроно середнє (240 г), циліндроконічне, ягода середня, округла, білого кольору з приємним, гармонійним смаком. Врожайність середня (72 ц/га). Сорт стійкий до оїдіуму, гнилі ягід та толерантний до мілдью та чорної плямистості.

За зимовий період 2010-2011 років нами не було відмічено підмерзання вічок морозами у досліджуваних сортів Перлина Сабо та Спринт. Абсолютний мінімум склав -10,5°C (17 грудня 2010 року). Травень та червень 2011 року були посушливими. Середньомісячна кількість опадів за ці місяці була відповідно 33,2 та 27,7 мм. Середньодобова температура повітря за червень і липень складала 21,1 та 21,2°C. Теплішим за ці місяці виявився серпень (21,6°C), що є вищим показником в порівнянні з багаторічними даними (20,2°C). Абсолютний максимум температур у 2011 році становив 35,0°C (10 липня). Все це сприяло нормальному росту, розвитку та плодоношенню виноградних кущів.

Аналіз проходження фенологічних фаз розвитку свідчить про те, що початок розпускання бруньок у досліджуваних сортів припав на другу декаду квітня (13 та 16 квітня відповідно у контролю та сорту Спринт). Початок квітіння розпочався відповідно 28 та 29 травня і тривав 10 та 11 діб. Промислова стиглість наступила 12 та 13 серпня. Тривалість вегетаційного періоду від початку розпускання бруньок до промислової стиглості склала у сорту Перлина Сабо – 120 днів, а у сорту Спринт -122 дні. Тобто по строкам досягання досліджуваний сорт Спринт був на рівні контролю і в умовах області також проявив себе як надранній.

Облік елементів плононосності та врожаю дав наступні результати. Відсоток розвинутих пагонів становив в обох сортів 90 %, а у плононосних 77,8% (контроль) та 60% (с. Спринт). Коефіцієнт плононосності був більше одиниці (1,1 та 1,04 відповідно), а коефіцієнт плоношення дорівнював 0,9 (контроль) та 0,6 (с. Спринт). При цьому, середня вага грона сорту Спринт була майже вдвічі більшою ніж у контрольного сорту (відповідно 240 та 135 грамів). Середній урожай з куща сорту Спринт становив 1,9 кг при 1,1 кг у сорту Перлина Сабо. Середня перерахункова врожайність з 1 га на контрольному сорті склала 36,7 ц/га при 63,4 ц/га у сорту Спринт. Механічний аналіз грон досліджуваних сортів вказує на більшу кількість ягід в гроні сорту Спринт (75 штук) в порівнянні з контролем (65 шт.). За складом грона новий сорт є більш м'ясистим ніж контрольний, оскільки містить на 10% вижимки більше ніж контроль і на 11% менше соку в порівнянні з сортом Перлина Сабо. Вага 100 ягід сорту Спринт виявилась на 40 грамів більшою від аналогічного показника на контролі, а вага 100 насінин на 2,5 грами.

За хімічними кондиціями досліджувані сорти мали наступні показники: масова концентрація цукру на контролі була 16,5 г/100 см³ при 16,0 г/100 см³ у сорту Спринт. Масова концентрація кислот становила відповідно 8,5 та 6,3 г/дм³. Показник транспортабельності сорту Спринт виявився вищим ніж у контрольного сорту (навантаження на ягоди склало відповідно 983 та 746 грамів).

Слід відмітити, що сприятливі кліматичні умови 2011 року не вплинули на розвиток хвороб винограду, і на досліджуваних сортах нами не виявлено ознак пошкодження винограду основними грибковими захворюваннями (мілдью, сіра гниль та оїдіум).

Висновки.

1. За більшістю агробіологічних показників сорт Спринт перевершив районований в області сорт Перлина Сабо.
2. На основі проведених досліджень сорт Спринт можна віднести до перспективних, для вирощування в умовах Закарпаття, столових сортів винограду надраннього строку досягання.

Література

1. Каталог сортів винограда селекції ННЦ „ІВіВ ім.В.Е.Таїрова”. – Одеса : Optimum, 2005.
2. Кобець В. Грона до столу / В. Кобець, Ю. Юркевич // Farmer. - 2009. - № 17-18. - С. 12-15.
3. Ласкавий В. Н. Особенности плононосности новых сортов винограда в условиях Запорожья / В. Н. Ласкавий, М. В. Мелконян, В. А. Волынкин // Труды ИВіВ «Магарач». - 2005. - Т. XXXV. - С. 34-40.

Любка А.С., Фодор Л.В., Кенша В.І.

Сорт винограда Спринт в условиях Закарпатской области

Проанализирована биопродуктивная характеристика нового, для Закарпатской области, сорта винограда Спринт сверхраннего срока созревания. Указано на перспективы его выращивания в условиях региона.

Ключевые слова: виноград, сорт, вегетационный период, урожайность, качество, устойчивость.

Lubka A.S., Fodor L.V., Kepsha V.I.

The sort of grape Sprint in Zakarpatsky district conditions

It has been analyzed the bioproductivity characteristics for a new in Zakarpatsky district kind of grape Sprint with early period of maturation. The prospects of its growing in the regional conditions has been indicated.

Keywords: grape variety, growing season, yield, quality, stability.